

Le corps humain dans un symbolique cabaliste.

Enseignement du Ramhal

A propos du petit visage

Le petit visage (aéir anpin) des cabalistes symbolise la justice divine qui s'exerce dans le monde : tout d'abord dans l'organisation de la nature, à travers les lois ; ensuite dans le déroulement de l'Histoire, à travers la récompense et la punition.

רמח"ל – קל"ח פתחי חכמה

פתח קטו: ז"ן - בם השורש לכל בריות העולם, ובהם עיקר ההנהגה... כללים ראשונים, כג: נבאר עתה לעניננו, הנה ז"א הוא כלל ההארות העליונות, שהם שורש וסיבות לכל עניני העוה"ז בכל פרטיו, בין באיכיות של הנבראים, בין בעצמים עצמם במיניהם, ובכל חוקותיהם, ובכל תנאיהם... הב' הוא - כי כבר ביארנו איך הנבראים עצמם הם הם דוגמא להנהגה שבהם, ונמצא ההארות האלה מולידות כצלמם, פירוש - בדומה להם, ועל כן הנה הספירות הם מקורות. ובנידון דין - ספירות ז"א הם הם מידות משפטיו ית', והם הם מקורות איכיות הטבע ואישיו, והם הם מקורות נבראי העה"ז, הבנוים רק על הדוגמא של הספירות האלה:

הנה ז"א הוא מידת משפטו ית' כמו שביארנו, ושורש ענינו הוא מידת הדין, שהיא היא הנולדת מהעלם טובו ית'. אלא שבמידת הדין עצמה יש להבחין ב' בחינות. הבחינה הא' - היא מדה"ד הקשה, שהיא הכעס, המאיסה והעזיבה. הבחינה הב' - היא מדה"ד המתקנת, דהיינו המשפט הנכון. והנה הז"א הוא כולל בענינו כל בחינות הדין, שלפי ההדרגה הנה נבחין אותו מתחילה בתכלית הקושי, ואח"כ במיתוק ותיקון מועט, ואח"כ במיתוק ותיקון שלם יותר, עד השלמת הענין אל נכון:

...והנה אלה הג' זמנים שזכרתי, הם הם בחינות הקטנות והגדלות של ז"א. כי הקטנות הוא דין, והעיבור הוא דין קשה לגמרי, חושך ממש, והיניקה - דין יותר מתוק, אך שניהם שמות דאלקים כידוע. והגדלות - רחמים יותר, והם שמות דהוי"ה. אך אפילו בגדלות אין ז"א אלא מידת המשפט, אך מידת המשפט בתיקון:

Ramhal – 138 portes de la Sagesse

Porte 115 : Principes masculin – féminin. C'est en eux que se trouve la racine de toute créature du monde, et par eux se fait la conduite du monde...

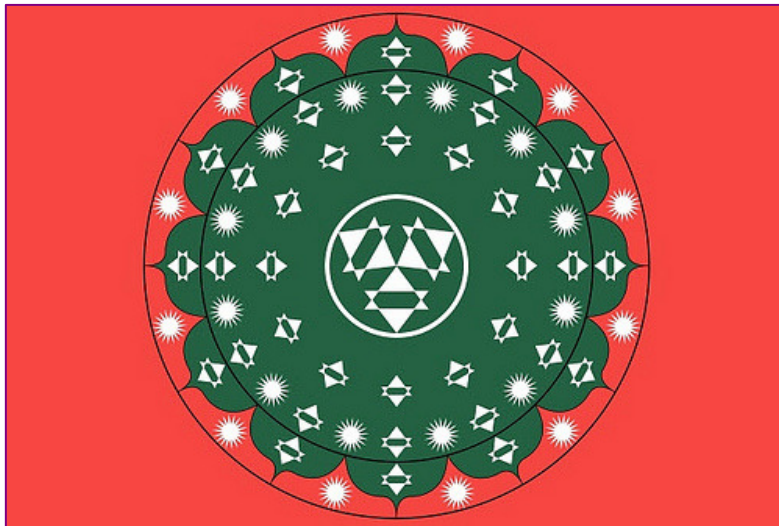
Premiers principes 23 : nous explicitons à présent notre sujet. Voici le petit visage englobe les lumières supérieures qui sont racines et causes de toutes les réalités de ce monde dans tous ses détails, soit dans la qualité des créatures, soit dans leur essence selon leurs espèces, leurs lois, et dans tous leurs détails... Second aspect : nous avons déjà expliqué comment les créatures elles-mêmes révèlent la conduite des séfirot, et ainsi ces lumières engendrent à leur image, c'est-à-dire des éléments qui leur ressemblent. C'est en cela que les séfirot sont les sources [Toute réalité ici bas renvoie aux réalités séfirotiques qui l'engendre, c'est pourquoi on parle de masculin et féminin ou père (*aba*) et mère (*ima*)]. Et dans cette logique, les séfirot du petit visage sont les voies de la justice divine, et elles sont

les sources des forces de la nature, et des créatures de ce monde bâties sur le modèle de ces séfirot.

Ainsi le petit visage représente la justice divine comme nous l'avons expliqué, et la racine de cette justice est la rigueur (*midat hadin*) qui procède du voilement divin. Mais dans la rigueur divine il y a lieu de distinguer 3 aspects :

- 1) La rigueur dure (intransigeante) qui est la colère, le dégoût et l'abandon [termes utilisés par les prophètes pour désigner cette rigueur intransigeante de Dieu].
- 2) La rigueur adoucie c'est-à-dire le jugement correct. Et voici le petit visage englobe en lui tous les aspects de la justice. Et dans l'évolution (dans l'histoire) nous distinguons au début la rigueur sévère (par ex. génération du déluge, Sodome), puis l'adoucissement et la réparation (par ex. la faute du veau d'or), et ensuite il y aura un adoucissement complet, jusqu'à la réalisation totale (à l'époque messianique et dans le monde à venir)

Et voici les 3 temps dont j'ai parlés correspondent aux petits (*katnout*) et aux grands (*gadlout*) aspects du petit visage (que l'on compare aux stades du développement de l'enfant). Car l'aspect petit (*katnout*) correspond à la rigueur : le temps de la grossesse est la rigueur dure, l'obscurité totale (le temps embryonnaire correspond aux générations avant Abraham). Le temps de l'allaitement est celui de la rigueur atténuée, mais tous les deux attachés au nom divin *Elo-him*. Et l'aspect de la grandeur (*gadlout*) est plus miséricordieux et correspond au tétragramme (YHWH). Mais même dans son aspect de grandeur, le petit visage reste dans l'ordre de la justice, mais en tant que jugement corrigé.

Shéma de méditation cabaliste